

Številka: 187- 11 /2012 -

Datum: 18. 12. 2020

Z A P I S N I K
17. seje Komisije Vlade RS za droge

PODATKI O SESTANKU:

Datum sestanka: 17. 12. 2020	Kraj sestanka: Virtualni sestanek – Cisco Webex
Pričetek sestanka: 10:00	Zaključek sestanka: 12:00

PREDLAGANI DNEVNI RED:

- A. Predstavitvev in sprejem zapisnika pretekle seje ter potrditev dnevnega reda 17. sestanka
- B. Poročila:
 - 1. Predstavitvev Nacionalnega poročila o stanju na področju prepovedanih drog 2019 (poročevalca Mateja Jandl in Milan Krek)
 - 2. Zakonodaja in politika na področju prepovedanih drog
 - i. Priprava evalvacije Nacionalnega programa na področju prepovedanih drog za obdobje 2014 – 2020 (poročevalca: Ines Kvaternik in Jože Hren)
 - 3. Predstavitvev rezultatov raziskave ESPAD 2019 za Slovenijo (Tanja Urdih Lazar)
- C. Priprave na predsedovanje Slovenije EU – Horizontalni delovni skupini za droge (Milan Krek in Anej Korsika Knific)
- D. Razno

PRISOTNI VABLJENI ČLANI:

- Marija Magajne, predsednica komisije, državna sekretarka na MZ
- Vesna-Kerstin Petrič, MZ
- Daniel Jug, Policija
- Igor Kovačič, MP
- Aleksander Pučko, MNZ

- Eva Salecl Božič, UIKS
- Mišela Mavrič, MIZŠ
- Anja Fabiani, MZZ
- Primož Brinovec, FURS
- Damjan Režek, Ministrstvo za finance – Urad za preprečevanje pranja denarja
- Andrej Kastelic, Koordinacija CPZOPD
- Zvone Horvat Žnidaršič, CNVOS
- Mateja Jandl, NIJZ
- Ines Kvaternik, NIJZ
- Lidija Kristančič, MZ
- Maša Serec, MZ
- Anej Korsika Knific, MZ
- Jože Hren, MZ

Odsotni vabljeni člani:

- Matjaž Grkman, MKGP
- mag. Viktor Sladič, MORS

Drugi odsotni:

Tanja Urdih Lazar, KIMDPŠ

Uvodoma je predsednica Komisije Vlade RS za droge Marija Magajne prisotne seznanila, da imajo glasovalno pravico le člani komisije in ne ostali vabljeni, ki niso člani. Zaradi epidemije koronoavirusa je tokratna seja prvič organizirana v virtualni obliki. Glede glasovanja o sklepih pri posameznih točkah dnevnega reda je predsedujoča pojasnila, da po predstavitvi sklepa k posamezni točki dnevnega reda, tisti, ki se sklepom ne bi strinjali to napišejo v t.i. chat – klepetalnico. Če v tem predalu ne bo nobenih komentarjev, bomo smatrali, da se s klepom strinjate.

A. Potrditev dnevnega reda 17. sestanka in predstavitev ter sprejem zapisnika pretekle seje

Člani komisije so pregledali predlog dnevnega reda 17. sestanka in ga soglasno potrdili.

Glede zapisnika 16. sestanka komisije in realizacije njegovih sklepov ni bilo pripomb.

Sklepa:

- 1. Komisija Vlade RS za droge je potrdila dnevni red 17. sestanka Komisije Vlade RS za droge**
- 2. Komisija Vlade RS za droge je potrdila zapisnik 16. sestanka.**

B. Poročila:

1. Predstavitev Nacionalnega poročila o stanju na področju prepovedanih drog 2019 (poročevalca Mateja Jandl in Milan Krek)

Mateja Jandl iz Nacionalnega inštituta za javno zdravje je predstavila Nacionalno poročilo o stanju na področju prepovedanih drog 2019 (Omenjeno poročilo vsako leto za EMCDDA (Evropski center za droge in zasvojenosti) pripravi Informacijska enota za prepovedane droge iz NIJZ skupaj s številnimi strokovnjaki, predstavniki različnih ministrstev, javnih in nevladnih organizacij ter raziskovalcev.

Nekaj poudarkov iz predstavitve:

Podatki zadnjih let kažejo trend naraščanja števila obravnav zaradi zastrupitev s prepovedanimi drogami. V letu 2019 se opaža veliko zastrupitev s kokainom, število zastrupitev s konopljo se je leta 2019 v osmih primerih povečalo v primerjavi s prejšnjim letom. Ponovno se je povečalo tudi število zastrupitev z GHB in GBL, ter znatno povečalo število zastrupitev z stimulansi tipa amfetamina (npr. ekstazija) glede na prejšnja leta.

Leta 2019 je bilo v Sloveniji zabeleženih 74 smrtnih primerov (64 moških in 10 žensk), povezanih z neposrednimi učinki prepovedanih drog (predoziranja), to je 15 smrtnih primerov več kot leta 2018. Povprečna starost moških je bila 39,4 leta, žensk pa 55,2 leta. Večina umrlih je bila v starostnih skupinah med 35 in 39 leti, ob tem je potrebno omeniti, da narašča število umrlih v starejših starostnih skupinah - vzrok je staranje skupine uporabnikov opioidov. Leta 2017 smo v RS prvič opazili velik porast smrtnosti zaradi sintetičnih opioidov (zdravil za zdravljenje bolečine), ta trend ostaja visok, v veliko primerih gre za samomore oseb v višji starosti s temi zdravili. Slovenija je med državami z najvišjo stopnjo umrljivosti v Evropi!

Leta 2019 je bilo med uporabniki kokaina največ smrtnih žrtev zaradi prepovedanih drog. Poleg tega število zastrupitev s kokainom ostaja visoko; kokain je zasedel drugo mesto po številu zastrupitev z nedovoljenimi drogami, ki jih zdravijo v enotah nujne medicinske pomoči UKC Ljubljana.

Razmere na področju nalezljivih bolezni med uporabniki drog so v letu 2019 ostale razmeroma stabilne.

Slovenija je na splošno razmeroma dobro pokrita s programi za zmanjševanje škode, vendar je še vedno nekaj temnih točk na regionalni pokritosti. Še posebej severovzhodni del Slovenije je z izjemo mobilnih enot slabo vključen v programe zmanjševanja škode. V zadnjih letih so se ponekod po Sloveniji začeli pojavljati prizori odprte scene (uporaba mamil na javnih mestih), kar pomeni konflikte v lokalnih skupnostih. Prav tako se povečuje problematika brezdomstva in kombinirane zdravstvene potrebe te populacije.

Glede razširjenosti, je bila konoplja leta 2019 na prvem mestu po številu zastrupitev, zdravljenih v enotah nujne medicinske pomoči UKC Ljubljana, in na drugem mestu po najpogostejših vzrokih za iskanje pomoči uporabnikov v mreži centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog. Istega leta je bilo število oseb, ki imajo težave s konopljo, največje (330 oseb ali 29%) med tistimi, vključenimi v programe, ki jih izvajajo štiri nevladne organizacije, ki ponujajo svetovanje, psihoterapijo in zdravljenje prepovedanih drog.

Na podlagi zbranih podatkov se lahko oceni, da je skupen znesek za reševanje problematike drog v Sloveniji v letu 2019 znašal 14.617.038,10 evrov.

V razpravi je bila predvsem izpostavljena potreba po krepitvi preventive v državi s strani vseh resorjev. Velik problem je predvsem nekritična promocija konoplje v javnosti, kot povsem neškodljive rastline/droge, katere uporaba pa ima, kot kažejo podatki, lahko zelo negativne posledice za številne njene uporabnike, zlasti za mlade. Izpostavljena je bila tudi potreba po dodatnem usposabljanju strokovnih delavcev različnih sistemov, od šolstva, zdravstva in sociale do policije in sodstva.

Sklep:

- 3. Komisija Vlade RS za droge je potrdila Nacionalno poročilo o stanju na področju drog v naši državi. Nacionalni inštitut za javno zdravje poročilo pošlje Evropski agenciji za droge in zasvojenosti.**

2. Zakonodaja in politika na področju prepovedanih drog
 - i. Priprava evalvacije Nacionalnega programa na področju prepovedanih drog za obdobje 2014 – 2020

Ines Kvaternik je predstavila okvirni načrt izvedbe evalvacije Nacionalnega programa na področju prepovedanih drog. Omenjeni dokument se izteče konec letošnjega leta. Fokus evalvacije bo na pregledu realizacije ciljev strategije in akcijskega načrta ter na oceni učinkov. Poskušali bomo oceniti v kolikšni meri je bila strategija učinkovita in uspešna pri doseganju rezultatov, kolikšna je bila njena dodatna vrednost in identificirati morebitne ovire pri doseganju rezultatov.

Metodološko je bila izbrana kombinacija kvantitativnega in kvalitativnega zbiranja podatkov. Od pregleda kvantitativnih epidemioloških in statističnih podatkov do pregleda opravljenih raziskav v tem obdobju.

Upoštevati je treba realno možnost časovnih zamikov zaradi omejitev povezanih s Covid-19 in siceršnje dostopnosti vseh deležnikov (predstavniki resornih ministrstev, raziskovalnih inštitucij in javnih in nevladnih programov pomoči), ki jih kot respondente želimo vključiti v evalvacijo.

V razpravi je bilo izpostavljeno, da bi hkrati morala potekati tudi priprava novega strateškega dokumenta, ki bi sprotno lahko zajemala iz ugotovitev evalvacije. Za koordinacijo vseh aktivnosti glede te naloge Komisija imenuje ožjo delovno skupino, ki jo sestavljajo predstavniki MNZ, NIJZ in MZ.

Sklep:

4. **Komisija Vlade RS za droge imenuje ožjo delovno skupino za evalvacijo Resolucije o nacionalnem programu na področju drog 2014-2020 in Akcijskega načrta 2019-2020 ter za pripravo osnutka novega strateškega dokumenta.**

3. Predstavitev rezultatov raziskave ESPAD 2019 za Slovenijo
Zaradi bolezni raziskovalke, se predstavitev prestavi na naslednjo sejo Komisije.

C. Priprave na predsedovanje Slovenije EU – Horizontalni delovni skupini za droge

Anej Korsika Knific je predstavil aktualne vsebine, ki se obravnavajo v okviru Horizontalne delovne skupine za droge v času Nemškega predsedovanja EU – zlasti pripravo nove Strategije EU na področju drog. Sestanki potekajo v virtualni obliki. V takšni obliki je potekal tudi sestanek Nacionalnih koordinatorjev za droge držav EU in vsi dialogi s tretjimi državami/regijami.

Sklep:

5. **Komisija Vlade RS se je seznanila s Pripravami na predsedovanje Slovenije EU – Horizontalni delovni skupini za droge. Komisija poziva vse vključene institucije pri tej pomembni nalogi k nadaljnjemu tesnemu in ažurnemu sodelovanju.**

D. Razno

Ni razprave.

Zapisal: Jože Hren